

[Justitsministeren.]

Gennemførelsen af overenskomstens bestemmelser om et fælles nordisk pasområde medfører imidlertid, at der må foretages nogle ændringer i den nugældende udlændingslov, lov nr. 224 af 7. juni 1952 om udlændinges adgang til landet m. v.

I første række gælder dette bestemmelserne om afvisning, idet den danske paskontrol efter overenskomsten ikke blot skal afvise udlændinge, hvis indrejse i Danmark strider mod danske interesser, som disse nærmere har fundet udtryk i den gældende udlændingslovs bestemmelser herom, men også i et vist omfang skal afvise udlændinge, der vil rejse videre til Finland, Norge eller Sverige, og hvis indrejse i det pågældende land vil stride mod dets interesser.

I forbindelse med den nødvendige ændring af afvisningsreglerne må også udvisningsreglerne, som svarer til og henviser til afvisningsreglerne, ændres i overensstemmelse med disse.

Desuden må der for at gennemføre overenskomsten gives særlige regler om det tidsrum, i hvilket statsborgere i lande, med hvilke Danmark har ophævet visumtvangen, kan opholde sig i Danmark uden at skulle have opholdstilladelse.

Endvidere medfører overenskomsten nogle ændringer i bestemmelserne om udenlandske søfolk, om de oplysninger, der af hoteller o. lign. skal gives politiet om udenlandske gæster, og i lovens straffebestemmelser, idet f. eks. også indrejse uden om de øvrige landes paskontrol, der ved overenskomsten i et vist omfang også kommer til at virke på Danmarks vegne, må kunne straffes.

I forbindelse med disse af den omtalte overenskomst nødvendiggjorte ændringer foreslås nogle enkelte andre ændringer i udlændingslovens bestemmelser.

Det er min opfattelse, at der — såfremt det foreliggende lovforslag vedtages af det høje folketing — vil være sket endnu en betydningsfuld udvidelse af det nordiske samarbejde og være indført endnu en vigtig lettelse for rejser mellem nordiske lande, og med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til en velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Endvidere har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov for Færøerne om rettens pleje, forslag til lov for Færøerne om udgifterne i strafferetsplejen, forslag til lov om ændringer i lov om politiet på Færøerne og forslag til lov om arrestvæsenets ordning på Færøerne.*

Ved disse lovforslag, der er udarbejdet efter forhandling med det færøske hjemmestyres myndigheder, søges der gennemført en nødvendig nyordning af det færøske politi og arrestvæsen.

Medens politiordningen i den øvrige del af riget i løbet af de sidste ca. 20 år er undergået vigtige ændringer, først ved lov nr. 166 af 18. maj 1937, den såkaldte „enhedspolitilov“, hvorved staten overtog varetagelsen af de politiopgaver, der hidtil havde påhvilet kommunerne, og derefter ved lov nr. 205 af 11. juni 1954 om ændringer i lov om rettens pleje (politiets ledelse m. v.), er den færøske politilovgivning ikke revideret siden 1935. De for Færøernes politi gældende bestemmelser har i realiteten — med uvæsentlige afvigelser — samme indhold som de regler, der var gældende for politiet i den øvrige del af riget indtil 1. april 1938.

Også det færøske arrestvæsen er undergivet regler, der indholdsmæssigt svarer til de bestemmelser, der var gældende i den øvrige del af riget indtil 1938.

Loven af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre har ikke medført principielle ændringer af betydning for politi- og arrestvæsenet på Færøerne. Det følger af denne lovs bestemmelser, at arrestvæsenet ikke kan overgå til det færøske hjemmestyre som særanliggende, men derimod ifølge lovens § 6 må varetages af rigsmyndighederne som fælles anliggende. Heller ikke politiet er ved loven henført til færøske særanliggender, men er derimod optaget på den til loven knyttede liste over sagområder, om hvilke det ved lovens § 3 er bestemt, at det afgøres ved nærmere forhandling, om og i hvilket omfang disse spørgsmål kan henføres til færøske særanliggender. Under de forhandlinger, som forud for lovforslagernes udarbejdelse er ført med Færøernes hjemmestyre, har dette givet udtryk for, at man ikke har ønsket

[Justitsministeren.]

at ændre det forhold, at sagområdet politi er et fællesområde ifølge hjemmestyreløven. Jeg henviser i denne forbindelse til indholdet af den betænkning, som den 16. april 1957 blev afgivet af det lagtingsudvalg, som var blevet nedsat til at behandle spørgsmålet om politi- og arrestordningen på Færøerne, og til den skrivelse, som landsstyret den 29. maj 1957 tilstillede rigsombudsmanden på Færøerne. Begge disse aktstykker er optrykt, henholdsvis som bilag 1 og bilag 2 til forslaget til lov om ændringer i lov for Færøerne om rettens pleje. En nyordning af det færøske politi- og arrestvæsen vil således ikke kunne gennemføres af det færøske hjemmestyre, men må — i det omfang, lovændringer er nødvendige — gennemføres ved rigslov.

Til forberedelse af den påtænkte nyordning nedsatte justitsministeriet i overensstemmelse med Færøernes landsstyre i september 1955 et udvalg med den opgave efter nærmere undersøgelse at fremkomme med forslag om politiets og arrestvæsenets fremtidige ordning på Færøerne. Udvalget afgav i december 1956 en betænkning, som medfølger lovforslagene som særskilt bilag. Som det fremgår af denne betænkning og af bemærkningerne til forslaget til lov om ændringer i lov for Færøerne om rettens pleje, har udvalget efter nærmere undersøgelse af forholdene i de enkelte bygder på Færøerne fundet det nødvendigt, at der gennemføres en forøgelse af den nuværende færøske politistyrke, som i flere bygder er utilstrækkelig til at varetage de foreliggende opgaver på tilfredsstillende måde. Udvalget har endvidere påpeget nødvendigheden af, at der snarest opføres nye politistationer i Thorshavn og Klaksvig, ligesom det er ønskeligt at tilvejebringe bedre bolig- og lokaleforhold for sysselmændene i Østerø og Sandø sysler. Det er udvalgets opfattelse, at disse foranstaltninger, der vil medføre forøgede udgifter, ikke kan gennemføres under den nuværende politiordning, der pålægger de færøske kommuner at udrede en væsentlig del af udgifterne til politiet. Erfaringen har nemlig vist, at de færøske kommuner — af hvilke der findes 50 med et samlet indbyggerantal på ca. 32 000 — bortset fra nogle få slet

ikke har de nødvendige økonomiske forudsætninger for at opretholde en ordenspolitistyrke af den nødvendige størrelse. Udvalget har derfor foreslået, at der gennemføres en „enhedspolitiordning“ for Færøerne, således at kommunernes opgaver inden for den nuværende politiordning bringes til ophør. Der er mellem regeringen og Færøernes hjemmestyre enighed om, at dette forslag bør gennemføres, og da politivæsenet også fremover skal være et fællesanliggende efter hjemmestyreløven, er det efter regeringens opfattelse naturligt, at kommunernes hidtidige opgaver overføres til staten, således at polititjenesten på Færøerne fremtidig som helhed bliver varetaget som en statsopgave på samme måde som i den øvrige del af riget.

Der er endvidere enighed mellem regeringen og Færøernes hjemmestyre om, at arrestvæsenet på Færøerne, der — uanset at det efter hjemmestyreløven er et fællesanliggende — hidtil er blevet varetaget af Færøernes landsstyre alene, nu bør overtages af staten, som jo administrerer arrestvæsenet i den øvrige del af riget. Det af justitsministeriet nedsatte udvalg har fundet det meget nødvendigt, at der snarest opføres et moderne arresthus på Færøerne til afløsning af det nuværende, der er uegnet til formålet, men har i øvrigt ikke fremsat væsentlige forslag til ændring af den nuværende ordning af arrestvæsenet.

De lovforslag, som hermed fremsættes, indeholder i det væsentlige samme regler som de love, der gælder for de tilsvarende forhold i den øvrige del af riget. Der er dog grund til at fremhæve, at Færøernes politi efter forslaget til lov om ændringer i den færøske retsplejelov på to punkter vil komme til at indtage en særstilling i forhold til ordningen i den øvrige del af riget:

For det første vil politiets virksomhed på Færøerne efter lovforslagets § 109, stk. 3, blive udøvet dels af det for hele riget fælles politikorps, dels af et særligt politikorps for Færøerne, hvis personale forudsættes rekrutteret fra øernes egen befolkning. Denne bestemmelse skyldes et ønske fra det færøske hjemmestyre.

For det andet er det i lovforslagets § 109, stk. 3 og 4, og i § 110, nr. 1, ligeledes efter ønske fra Færøernes hjemmestyre,

[Justitsministeren.]

foreslået, at der af rigsmyndighederne skal indhentes erklæring fra landsstyret om forskellige personalespørgsmål.

Jeg finder det under hensyn til Færøernes særlige stilling velbegrunderet, at der på de nævnte områder gennemføres regler, der afviger fra bestemmelserne i politilovgivningen i den øvrige del af riget. Jeg vil gerne understrege, at det særlige færøske politikorps i øvrigt vil blive undergivet samme øverste ledelse som politiet i rigets øvrige politikredse, ligesom personalet principielt vil få samme ansættelsesvilkår, lønninger, uddannelse og udrustning som rigspolitiets personale.

Det følger af lovforslagene, at statskassen fremtidig skal afholde alle udgifter til politi- og arrestvæsenet samt strafferetsplejen på Færøerne. Nyordningen medfører således væsentlige besparelser for de færøske kasser. Da de lokaler, som for tiden er stillet til rådighed for politiet og arrestvæsenet på Færøerne, ikke alle er fuldt tilfredsstillende, vil det — som allerede nævnt — i forbindelse med nyordningen være nødvendigt at afholde forskellige engangsudgifter til opførelse af nye bygninger m. v., i alt ca. 700 000 kr. Regeringen finder det bl. a. under hensyn til den praksis, som er blevet fulgt i den øvrige del af riget efter enhedspolitiordeningen, rimeligt, at sådanne anlægsudgifter delvis refunderes af de stedlige myndigheder, og der bør derfor indledes forhandlinger med de færøske myndigheder om refusion af en del af disse udgifter.

Det er min opfattelse, at der — såfremt de foreliggende lovforslag vedtages af det høje folketing — vil være skabt grundlag for at gennemføre den nyordning af politiet og arrestvæsenet på Færøerne, som allerede længe har været påtrængende nødvendig, og jeg kan derfor anbefale lovforslagene til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Fiskeriministeren (Oluf Pedersen): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om støtte til nybygning af færøske fiskerfartøjer m. v.

Fra landsstyret på Færøerne har man

bedt om vor medvirken til en hårdt tiltrængt fornyelse af øernes fiskerflåde. Det oplyses, at den færøske fiskerflåde i højeste grad er forældet og meget stærkt trænger til tilgang af nye og rentable moderne fartøjer. I øjeblikket sejler som følge af disse uheldige forhold ca. halvdelen af øernes fiskere med fremmede skibe, der ikke lander fisken på Færøerne, hvorfor den lønnende virksomhed, som dette ville give på land, går tabt.

Dette vil vi gerne medvirke til at forbedre, og efter forhandlinger med landsstyret foreslår jeg ændringer i den bestående lov således, at det samlede beløb bliver 7 mill. kr. ud over den del af 2½ mill. kr. (ca. 150 000 kr.), som der er disponeret over i indeværende finansår.

Det er tanken, at der ud over 3 trawlere, som er under bygning til en pris af 17 mill. kr., skal anskaffes 8 linjeskibe med fryserum og 8 kuttere for andre 19 mill. kr., eller i alt for 36,2 mill. kr.

Denne anskaffelse skal til dels finansieres gennem Færøernes Realkreditinstitut, som udreder de 50 pct. Efter lovforslaget skal statskassen udlåne andre 20 pct. imod pant op til 70 pct. af værdien. Derefter giver landsstyret yderligere 20 pct. i tilskud, og rederne må så klare de 10 pct. foruden udrustningen.

Jeg havde helst set en anden ordning med privatfinansiering imod statsgaranti, men da det kun drejer sig om indtil 2 mill. kr. årligt i de første 2 år og derefter højst indtil 1 mill. kr. og som sagt kun om en samlet stigning på ca. 5 mill. kr., skal jeg, da renten er 6 pct. og risikoen ikke øges ved forslaget fremfor ved en privatfinansiering, anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i håb om, at det må blive til gavn og glæde for den færøske befolkning.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om vurdering af landets faste ejendomme.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 835, fremsættelsen i tidenden sp. 1551).

Lovforslaget sattes til forhandling.